

sionen selv at finde det, den anser for det rigtige Udtryk for Værdi i Handel og Vandel. Jorden skal vurderes for sig og Bygninger og Inventar for sig. Det er nødvendigt som Følge af den Bestemmelse, jeg allerede har omtalt, at 10 pCt. af Jordens Værdi skal indbetales i Statskassen. Der er endvidere truffet Bestemmelse om, hvorledes Afløsningskommissionerne har at forholde sig med Hensyn til Forbedringer, hvis Værdi tilfalder Fæsteren, ogsaa med Hensyn til Forbedringer, ved hvilke Ejeren har anvendt Kapital, der muligvis berettiger ham til en Godtgørelse ved Afleveringen.

I § 7 omhandles, hvorledes man skal forholde sig ved Beregningen af Kapitalværdien af de aarlige Ydelser efter Fæstebrevet med fornøden Hensyntagen til Fæsterens eller hans Hustrus Middellevetid og den Fæsteren i Kraft deraf tilkommende Godtgørelse af Købesummen. Disse Beregninger er eksempelvis omtalte i Lovforslagets Motiver, og jeg skal ikke opholde mig derved. De giver Anvisning paa, hvorledes man i det enkelte Tilfælde har at forholde sig, og man maa for Køberens og Fæsterens Vedkommende tage Hensyn til Ejeren eller Hustruens Alder, forudsat at Ægteskabet er indgaaet inden denne Lovs Ikrafttræden.

I § 9 fastslaaes, at Sælgeren skal afgive den Tiendedel, jeg flere Gange har omtalt, og det er jeg en absolut Tilhænger af. I §§ 8 og 10—12 omhandles retslige og administrative Anliggender, om hvilke der neppe bliver Anledning til større Uoverensstemmelser. Derimod er der et Spørgsmaal i § 13, om hvilket man ikke er helt enig. Det angaar Afløsningskommissionen. I Fæstekommissionens Betænkning indstillede Fæsternes Repræsentanter og Ejernes Repræsentanter enslydende Forslag, idet man vilde have, at Overskyldraadet indenfor hver Amtsraadsreds, hvor der findes Fæstere, skulde indstille til Landbrugsmi- nisteriet 4 Mænd, blandt hvilke Ministeriet udnævner en Afløsningsformand og en Stedfortræder, medens Fæsterne udpeger deres egen Repræsentant og Ejerne deres egen. Ingen af Afløsningskommissionens Medlemmer maa være Fæster eller Fæste- ejer. Jeg ved nok, at Fæsterne ikke er helt tilfredse med den Bestemmelse, Mi- nisteriet nu har taget, thi Ministeriet har ikke fulgt Parternes Indstilling. Det skyldes formentlig, at man venter, at der lettere opnaas Enighed mellem tre Mænd, naar de er valgte paa den af Ministeriet foreslaaede Maade. Ministeriet skulde ud-

nævne Formanden, medens de to andre Medlemmer af Afløsningskommissionen skulde vælges af Amtsraadet efter Forholdstalsvalg. Man forventer, at det vil være lettere for disse Parter at blive enige, naar de saaledes er valgte af Øvrigheden og en kommunal Institution, end hvis de vælges af Parterne selv, thi i dette sidste Tilfælde er det vel ret naturligt og menneskeligt at antage, at de valgte vil føle sig i højere Grad forpligtede til at faa det meste ud af Behandlingen til Fordel for de Parter, de repræsenterer, medens Formaalet burde være at faa et Resultat, som vil være ret og rimeligt for begge Parter. Dette opnaas formentlig lettere, naar Valget er sket af en neutral og uinteresseret Institution som Amtsraadet. Da faas der lettere uvildige Mænd, og det skulde jo være Formaålet. Jeg er vidende om, at Fæsterne hævder, at det er vanskeligt, og at man derved ikke har nogen Betyggelse for, at der vil blive valgt Mænd, der har Evne til at bedømme disse Forhold rigtigt. Jeg skulde dog mene, at der i hver Egn af Landet findes gamle Fæstere, som har faaet Fæstet afløst for nogle Aar tilbage, og som vil være i Stand til at bedømme Tingene baade retfærdigt, klogt og dygtigt. Det maatte da blive Fæsternes Sag i de respektive Egne at faa udpeget de faa kyndige, til hvem de har Tillid, og faa gjort gældende overfor Amtsraadsmedlemmerne, før Valget finder Sted, hvem de maatte ønske blev deres Repræsentanter. Naar saa Amtsraadet valgte de mindst stridbare, har man efter min Opfattelse størst Sand- synlighed for at faa de færreste Uoverens- stemmelser.

I § 15 omtales, hvorledes de af Af- løsningskommissionen foretagne Forretnin- ger kan henvises til en overordnet Kom- mission, der omfatter hele Landet og be- staar af 3 Medlemmer, der alle udnævnes af Kongen. Formanden for denne Kom- mission skal være retskyndig. Dette finder jeg rimeligt, men jeg haaber, det maa blive udtrykt i den kommende Betænkning, at de andre 2 Medlemmer skal være Læg- folk fra det praktiske Liv.

I § 18 fastslaaes, at de Ejendomme, som kommer ind under denne Lov og ikke inden 5 Aar efter Lovens Ikrafttræden er overdragne til Selveje, skal overdrages til Staten paa samme Vilkaar, som om Ejen- dommen var overdraget til Selveje efter denne Lov. Dette er et Udtryk for, at man maa se at faa en Afslutning paa hele denne Sag, for hvis der er for mange, der